

RÆTTLEÐING----

Framhald av 1. síðu.

komu skipini ikki út, tí fiskimenn góvu ikki eftir. Eg átók mær so at leita upp sýsluformannin fyri Eysturoy og bad hann gera tað, hann kundi, fyri at fáa stjórn Føroya Fiskimannafelags at taka undir við krøvum okkara fyri at fáa tingið saman. Hvat so er hent innan fiskimannafelagið, veit eg sjálvandi ikki, men ikki mant tað hava verið lætt at fangið Patursson við, tí ikki fyrr enn tvær vikur aftaná, at eg hevði verið hjá sýsluformanninum, tók fiskimannafelagið undir við at fáa tingið saman.

Fríggjaktvöldið kl. 10 tann 23. apríl komu umboðsmenn fyri fiskimannafelagið í Gøtu til mín og spurdu, um eg vildi heita á lögmannin um at fáa tingið saman. Eg læt umboðsmennin vita, at sjálvandi vildi eg vera við til at kalla tingið saman, men gjörði umboðsmenninum greitt, at eftir míni hugsan vildi tað verið best, um fiskimannafelagið hevði eitt uppskot til tingið um, hvussu fiskimenn hildu at eitt uppskoyti frá tinginum skuldi vera skipað. Meðan eg tosaði við hesar umboðsmenn, ringdi Patursson úr Havnini og gav eg honum sama svar. Tilðliga morgunin eftir telegraferaði eg til lögmannin og mælti til at tingið kom saman.

Mánamorgunin tann 26. kom sýsluformaðurin Fredrik Hansen saman við einum mann úr Fuglafirði og einum úr Rituvík og spurdi, um eg ikki vildi koma við teimum til Havnar, har fiskimannafelagið ætlaði at gera eina áheitan á lögmannin fyri at fáa tingið saman, og áðrenn háltalað var orð, segði eg honum, at tað var gaman í.

Komin til Havnar varð eg boðin til fund saman við stjórn fiskimannafelags í tinghúsinum, har umframt stjórnina 3 manns móttu fyri hvørja sjón. Á hesum fundi har eg var fyrsti talar aftaná at Patursson hevði givið eina frágreiðing um, hvussu málið lá fyri, gav eg fiskimannafelagnum tilsið um, at javnaðarflokkurin vildi, um lögmaður kallaði tingið saman, seta fram uppskot um, at tingið veitti uppskoyti til fiskimenn.

Týsdagin var aftur fundur, har vit, sum móttu vóru fyri javnaðarflokkin: Davidsen, Henriksen, Waag og undirskrivaði, tóku uppaftur tilsið okkara. Seinrapartin týsdagin fór so Patursson til fundar við lögmannin, men kom aftur við teimum boðum, at lögmaður nokaði at kalla tingið saman, fyrr enn verkfallið var avlýst.

Teir lögtingsmenn, sum hjástaðdir vóru: javnaðarmenn, sjálfstýrismenn og tjóðveldismenn spurdu nú Patursson, um vit kundu gera meira, sum málið nú lá fyri. Hartil svaraði hann, at sjálvandi kundu tingmenn einki gera, um lögmaður ikki kallaði tingið saman.

Mikumorgunin lýsti Føroya Arbeðarafelag generalstreiku. Tá lögmaður frætti hetta, sendi hann skriv til arbeðarafelagið, at hann hevði kallað tingið saman. Verkfallið var so avlýst og tingið innkallað, og fiskimenn fing- u uppskoyti til lön teirra.

Tá nú Erlendur Patursson gevur mær skomm til tøkk fyri tað, eg gjörði fyri at koma fiskimennum burtur úr tí ófri, hann kom teimum í við sátt- málanum frá 1953, so er tað kanska ikki annað enn eg hevði ventað av honum við tað, at tað nú einaferð er tann máttin, hana nýttin, men tað, sum fyr meg hevur týðnin, er, at fiski- menn finga eitt munandi uppskoyti. Men betri var, um ráð míni til fiski- menn og Patursson við, vóru fylgd, tí so vildi uppskoytið til fiskimenn verið veitt undir einum formi, sum var var-

andi og betri, enn tann, sum nú er galdandi.

J. Fr. Øregaard.

Lopið verður eisini sum framman- fyri skotið til á millum annað J. P. Davidsen, at hann skal hava svikið fiski- menn undir verkfallinum.

Kennir Erlendur Patursson einki mark fyri frekleika sínum?

Allir fiskimenn, sum vóru í Havn undir verkfallinum, eru vitandi um, ta tað var ikki Erlendur Paturssonur, og tað vóru heldur ikki tjóðveldis- menninir D. P. Danielsen og Hanus við Høgadalá, men javnaðarmenninir J. P. Davidsen og J. P. Henriksen, ið gingu millum landsstýrið og umboðs- menn fiskimanna og fóru samráðing- arnar, og tá ið hvørin parturin vildi geva eftir, var tað uppskotið frá J. P. Davidsen um, AT LÖGTINGIÐ SKULDI INNKALLAST OG VERK- FALLIÐ AVBLÁSAST SAMSTUND- IS, sum loysti knútin.

Var tað nú ikki rimilgari fyri Erlend Patursson at takka javnaðar- monnum, sum komu við uppskotinum at kalla tingið saman til at hjálpa fiski- monnum, og serliga at takka Øregaard, J. P. Davidsen og J. P. Henriksen, ið sum eingir aðrir lögdu til brots fyri á löglinan hátt at hjálpa teimum úr ó- fornum, enn nú at seta sannleikan á høvðið og leggja á kroppin á teim- um?

Um Erlendur Paturssonur hevur gloymt ella vil fjala tað nú, at hann há- tíðarliga steig fram og rætti Magnus Tórshheim hondina og takkaði honum hjartaliga fyri hansara hjálp í verk- fallsstríðnum, so kunnu fiskimenn og arbeðsmenn minnst tað.

Bstj.

TIL DACBLAÐIÐ

Dagblaðið fyri fríggjadagin 3. sept. ber boð um ymisk tingmál, harimill- um annað kolamálið, sum varð lagt á ting í hesi tingsetu. Blaðið heldur fyri, at tað uppskot, sum fíggarnevndin framsetti í hesum máli og sum skuldi geva føroyska kolinum frammihjáraðtt fram um tað útlenska, royndi allir sambandsmenn at fella.

Var annað væntandi av tí kolsvarta afturhaldinum — fólkalokksamband- inum, sum gjøgnum allar tíðir hevur roynt at halda fólkið niðri í størstu armóð og veseldómi. Nær hevur fram- burðsneisti verið at hóma innan fyri sambandsflokkin — ongantið.

Óg var tað ikki hesin sami flokkur, ið fólkalokkurin so hjartaliga hals- fevndi aftaná valið 1950?

Óg hvussu hava hesir báðir flokk- ar hagraitt land og fólk hesi fyra ár- in? Tað kemur fólkið at fella dóm yv- ir um stutta tíð. Kolamálið er ikki fyrsta landsgagnliga mál, sum er kom- ið fram á tingborð, og sum hevur verið vanhalgað (vanvirt) av fólkalokks- sambandinum; tí slíkt hevur verið að- alstevna hjá hesum báðum afturhalds- flokkum, síðan teir sóu dagsins ljós. Hesir báðir flokkar hava einans eina uppgávu, og tað er at ganga stórkapi- talistum til handa og fremja teirra egin interessur.

Hann er ein vánaligur Føroyingur, hvat fólkalokksfelag, hann so enn hoyrir til, sum ikki unnar føroyskari framleiðslu frammihjáraðtt fram um útlenska — hann er ikki verdgur at kallast Føroyingur — enn minni at sita sum fólksins umboð á lögtingi ella í nökrum almennum starvi lands- ins.

Hví er landið statt í tí sváru pen- inganeyð, uttan bert av skilaleysum handilspolitikki. Er nakað meira skila- leyst enn tað, at innflyta vóru, sum

landið eigur.

Nú megu hesir kosnu harrar, ið stjórnað hava landinum hesi fyra farn- u ár, hava spelt nokk grýlu við Fø- roya fólki yvirhøvur, og koyrt landið nóg langt niður í armóðina, at eitt slíkt ábyrgdarleyst stýrisslag ikki krev- ur revsing í dýrum dómi. Tá Dagblaðið sigur, at undirritaði hevur roynt at fáa kolamálið politiskt, so kann tað vera líka so satt, sum tann avsangan blaðið hevði viðvíkjandi propseftirlit- inum, og at Hvalbingar sjálvir skuldu hava sett eftirlitsmann við kolanámini. Tá ið undirritaði reisti kolamálið og fekk tað inn á ting, so var tað einans við tí fyri eyga, at vinna málinum fri- ari ræsur, enn tær høvdu verið higartil — og ikki til politiskan vinning. Er tað nakar, sum hevur ætlað sær polit- iskan vinning av hesum máli, so er tað sjálvur Dagblaðsstjórnin, — men slíkt kemur ikki at eydnast honum.

At enda fari eg at loyva mær at spyrja Dagblaðsstjórnin, um tað júst ikki var fólkalokkurin, sum á sinni undirskrivaði sáttmálan saman við sambandinum — at fremja hin ægtna sambandska handilspolitikk.

D. J. Sørensen.

DAGBLAÐIÐ

er veikt í kongunum,

tá ið tað nú royðist at taka til at rong- a minni orð og stöðu í kolamálinum.

Eg var so sanniliga ikki ímóti kola- málinum, men fannst at uppskoti Martins Holms, tá ið tað nýtti orðalagið: »lögtingið heitir á valutaráðið.«

Eg vildi sjálvandi hava orðalagið: »lögtingið áleggur valutaráðnum.«

Stovnar tingsins taka ikki móti á- heitan frá tinginum, men tingið boð- gevur teimum.

Sjálvandi skal kolaframleiðslan eins og öll góð føroysk framleiðsla stuðl- ast.

Á tingi 3-9-1954.

J. Fr. Øregaard.

HUGSA TEG UM «14. SEPT.»

»Svik« »fjarstýrdi« og annað ó- megdarbríksl verður 14. Sept. at sleingja eftir javnaðarmönnum í sjó- marksmálinum.

Men, »14. Sept.«, var tað ikki betri at haft eitt sindur av hógv og skili, verið minni bulvirkir, tá ið áløpið verður? Var tað ikki betri at hildið seg til ið hvussu er eitt sindur av sann- leikanum, so ikki öll finga tað í blóð- ið, sum lesa bríkslið og áløpin, at hatt- a er bara skröl?

Hugsu um hetta!

Vil »14. Sept.« siga, at Dánial Nolsøe, lögfrøðingur er svikjari í sjómarks- spurninginum?

Svik rópar »14. Sept.« eftir javnaðarmönnum í sjómarksmálinum.

Er tað at svikja »14. sept.«, at seta fram eitt uppskot, sum í hvussu er 95 pst. av Føroya fólki halda er tað besta og sterkasta, ið fram er komið?

Er tað at svikja í sjómarksmálinum, okkara uppskot er júst tað, ið tann maðurin, Dánial Nolsøe, sum 14. Sept- embur næstan hevur gjørt til ein gud í sjómarks-spurninginum, heldur vera beinasti og klókasti vegurin at ganga?

Harra Nolsøe sigur í ritgerð síni síðu 12 og 13:

Tey føroysku blóðini nevna bert 2 möguleikar: at góðkenna sáttmálan ella at siga traktatina frá 1901 upp. Ein triðji möguleiki — ið betrar illa kunna hugsast at hava nakaða ímóti — er, at vit biðja nökur dá ár við at taka avgerðina, og nýta tíðina til, bet- ur enn vit hava gjørt, at prógva tann góða rætt, ið vit óivað eiga til eitt rúmligt fiskimark. At eiga ein góðan rætt hjálpir sum fyrr sagt litið, um man ikki ger eitt arbeðið fyri at vinna hann. Í Haag sakini byrjaði bretski advokaturin Eric Beckett sína prose- dyre við at siga, at norðmenn høvdu leitað um alla jörðina eftir öllum, sum kundt gagna máli teirra. Tey norsku proseskskrivini í sakini vóru 5 prentaðar bókur uppá tilsamans 1.400 blað- síður. Aftaná dómin er öll sakin, her- undir hin munnliga prosedyran, prentað í 4 bind uppá tilsamans o.u. 3.000 blaðsíður. Av hesum áttu norðmenn bróðurpartin, so sjálvt um teir høvdu tapt »høvdu teir einki havt at lasta seg sjálvar fyri. Eg vil ikki mæla føroy- ingum til at gera eitt soverðið risa- beðið ella til at biðja danir um at gera tað fyri okkum. Tað er ikki neyðugt, tapt og aðrir kunnu njóta gott av tí ar- beidnum, ið norðmenn hava gjørt. Tað tilfarið, ið vit eiga finna fram við- vikjandi føroyska sjómarkinum, kem-

Framhald á 3. síðu.

BARNASTÓLUR

Ein góður, litið brúktur barna- stólur til solu.

Ringið málráð 2172

GOTT RADIO FØROYAMEISTARI 1950

selist vegna yvirflytan til elektri- citet, fyri 300 kr.

Jóhan Petersen Saltnes
Tlf. 122 Runavík.

Licitation:

Telefonverk Føroya Lögtings býður út alment tey her nevndu arbeidir við umbygging og íbygging til telefonstöðina í Klakksvík.

Jörð — kloak — betong — múrar — og snikkara- arbeidið.

Tekningar, frágreiðingar og treytir fáast til láns á tele- fonstöðini í Klakksvík og á skrivstovu Telefonverksins í Tórshavn móti kr. 50,— í veðgjaldi.

Tilboð mrkt. "umbygging av telefonstöðini í Klakksvík", skulu vera innsend til Telefonverk Føroya Lögtings í Tórshavn, í seinasta lagi mánadagin hin 20. sept. 1954 kl. 12.00, og verða tey tá opnaði í hjáveru teirra, ið boðið hava.

Tórshavn, hin 9. sept. 1954.

TELEFONVERK FØROYA LÖGTINGS